

Ta sama treść, różne klasy

Jak projektować lekcje językowe?

dr Anna Sarbiewska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

CZASOPISMO DLA NAUCZYCIELI
[języki:obce]
w szkole]

Jedno zadanie w dwóch klasach

Przypomnij zadanie z podręcznika, które wykonały dwie klasy.

Co uczniowie robili inaczej w obu klasach?

Jak zmienić polecenie lub pomoc dla uczniów?

2 minuty rozmowy w parach. Potem dwie krótkie odpowiedzi.

Dlaczego powstała postmetodyka?

Od lat 90.: szukanie jednej metody ustępuje decyzjom dla konkretnej klasy.

Problem: gotowa technika nie mówi, komu pomoże i jak sprawdzić efekt.

Dobór techniczny: „Praca w parach, bo ćwiczymy mówienie”.

Dobór pedagogiczny: „Słuchacz odtwarza historię; sprawdzam, co zrozumiał”.

Kumaravadivelu 1994, 2001; Sarbiewska, JOwS 2/2026

Założenia i korzyści postmetodyki

Kontekst (particularity): znam uczniów i warunki, w których się uczą.

Praktyka (practicality): korzystam z wiedzy, obserwuję lekcję i poprawiam zadanie.

Możliwości (possibility): uwzględniam doświadczenia uczniów i ich zdanie o nauce.

Samodzielność: uzasadniam wybory i sprawdzam ich skutki. Lepiej dopasowuję zadanie.

Kumaravadivelu 2001; Sarbiewska, JOWS 2/2026

Jak dopasować zadanie? PCK w praktyce

Co uczeń ma powiedzieć lub napisać po angielsku?

Co już potrafi? Co go interesuje? Co utrudnia mu pracę?

Jak zmienię polecenie, pomoc lub pracę w parach?

Łączę znajomość języka, uczniów i sposobów uczenia.

PCK — pedagogiczna wiedza przedmiotowa · Shulman 1986, 1987

75 minut pracy

0–5 Rozmowa o zadaniu

5–10 Postmetodyka i organizacja

10–20 Zadanie i opisana klasa

20–36 Pierwsze polecenie

36–42 Porównanie klas

42–45 Opis próbnej lekcji

45–53 Wyniki i możliwe powody

53–63 Poprawka zadania

63–70 Omówienie

70–75 Plan własnej lekcji

Cztery warianty i osiem zespołów

A · Klasa VII: Super Powers 7, zadania 5–6

B · Poziom podstawowy: Focus 2, zadania 8–9

C · Poziom rozszerzony: Password B2, zadanie 10

D · Dorośli B1: Empower, zadanie 1b

Jedna osoba zapisuje odpowiedzi zespołu.

**Otwórz pakiet.
Wybierz klasę.**

Wersja rezerwowa: PDF
i załączniki prezentacji.

Przyjrzyjcie się zadaniu i klasie

Co uczeń robi w podręczniku: uzupełnia, mówi czy pisze?

Co uczeń sam wybiera, tworzy lub uzasadnia?

Co ustala nauczyciel, a co może wybrać uczeń?

Wybierzcie zainteresowanie lub doświadczenie oraz warunek pracy.

10 minut: co zostawiacie, co zmieniacie i dlaczego.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

1. Zadanie i klasa

Co uczeń robi w zadaniu z podręcznika? Co zostawicie? Jakie dwie informacje o klasie, poza poziomem angielskiego, podpowiadają zmianę?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Co uczeń ma powiedzieć lub napisać?

Każdy uczeń opowiada lub pisze o tym, co się wydarzyło.

A: mówi o zakupach, używając Past Simple.

B: z kilku zdań w Past Simple buduje krótką historię.

C: pisze historię; czasy pokazują kolejność i tło wydarzeń.

D: opowiada w Past Simple; partner pyta i reaguje.

Przykład A1 - zostańcie w swoim zespole

1. Zadanie i klasa

Co uczeń ma powiedzieć lub napisać

Uczeń opowiada po angielsku o prawdziwym lub wymyślonym zdarzeniu związanym z zakupami. Używa Past Simple. Partner potrafi powiedzieć, co się wydarzyło i jak się skończyło.

Co zmieniacie w zadaniu z podręcznika?

Zostawcie ćwiczone formy języka i mówienie lub pisanie.

Dopasujcie temat, polecenie i pomoc do opisanej klasy.

Ustalcie, kto z kim pracuje i co robi słuchacz lub czytelnik.

Zapiszcie, co uczeń wybiera i jak sprawdzicie jego pracę.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

2. Przygotujcie zadanie

Gotowe polecenie dla uczniów po angielsku

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Jaką pomoc dostanie uczeń? Ile ma czasu? Co robi każda osoba w parze?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Napiszcie pierwszą wersję polecenia

Napiszcie po angielsku, co uczeń ma zrobić — krok po kroku.

Jaką pomoc dostanie? Co robi jego partner?

Jak zainteresowania i warunki zmieniają zadanie?

Jak sprawdzicie wypowiedź ucznia i rozumienie partnera?

14 minut. Krótkie hasła wystarczą; polecenie napiszcie po angielsku.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

2. Przygotujcie zadanie

Dwie informacje poza poziomem angielskiego → dwie konkretne decyzje. Co przez nie uczeń zrobi inaczej?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Co nauczyciel usłyszy lub przeczyta? Jak sprawdzi, czy partner zrozumiał?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Porównajcie zadanie dla dwóch klas

2 min: zespół 1 pokazuje polecenie i wyjaśnia zmiany.

2 min: zespół 2 pokazuje swoją wersję.

2 min: co jest wspólne, a co dopasowaliście do klas?

Informacja o klasie → konkretna zmiana
→ działanie ucznia.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

2. Przygotujcie zadanie

Co zostaje wspólne? Które informacje o dwóch klasach prowadzą do różnych poleceń, pomocy lub pracy w parach?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Przeczytajcie, co wydarzyło się na lekcji

Otwórzcie opis lekcji dla przydzielonej klasy lub grupy.

Przeczytajcie, jakie zadanie wykonali uczniowie.

Sprawdźcie, co zrobili i co sprawiło im trudność.

To wymyślona próba lekcji. Porównajcie ją z Waszym zadaniem.

Przykład A1 - zostańcie w swoim zespole

3. Co wydarzyło się na lekcji?

1. 21 z 24 uczniów ukończyło zadanie.
2. 8 uczniów uczęszczających na dodatkowe zajęcia z angielskiego mówiło przez większość czasu pracy.
3. 6 osób wybrało pomoc w postaci gotowych zdań. 4 z nich odczytywały te zdania.
4. W 5 z 12 par rozmowa szybko przeszła na polski. Nie odnotowano, czy był to etap planowania, czy końcowa wypowiedź.

Co zauważył nauczyciel na lekcji?

Wskażcie jeden wynik: liczbę lub przykład z karty.

Podajcie dwa możliwe powody takiego wyniku.

Czego trzeba dowiedzieć się od uczniów lub sprawdzić?

Co w Waszym zadaniu może pomóc w tej sytuacji?

8 minut. Oddzielcie wynik od przypuszczenia.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

3. Co wydarzyło się na lekcji?

Co zauważył nauczyciel? Wskażcie liczbę lub przykład z karty.

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Jakie mogą być dwa powody takiego wyniku? Czego trzeba dowiedzieć się od uczniów lub sprawdzić?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Co sprawdzisz podczas lekcji?

Czy każdy uczeń coś powiedział lub napisał po angielsku?

Czy słuchacz lub czytelnik zrozumiał historię?

Czy uczeń użył ćwiczonych form, gdy były potrzebne?

Czy pomoc ułatwiła samodzielną pracę?

Np. poproś partnera o podanie kolejności wydarzeń.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

2. Przygotujcie zadanie

Co nauczyciel usłyszy lub przeczyta? Jak sprawdzi, czy partner zrozumiał?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Poprawcie jedną rzecz w zadaniu

Co zostawiacie? Co zmieniacie po przeczytaniu karty?

Rozważaliśmy też... Wybraliśmy... bo...

Napiszcie nowy fragment polecenia lub przygotujcie pomoc.

Co sprawdzicie, gdy uczniowie wykonają zadanie ponownie?

10 minut. Zapiszcie poprawkę i powód.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

4. Poprawcie zadanie

Element, który zachowujemy

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Rozważaliśmy/rozważaliśmy także... Wybrałyśmy/wybraliśmy... ponieważ...

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Nowy fragment polecenia po angielsku lub pomocy

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Pokażcie, co zmieniliście i dlaczego

Każda wariant ma 90 sekund.

Co uczniowie robią tak samo w obu klasach?

Co zmieniliście dla każdej klasy i z jakiego powodu?

Jaką poprawkę wprowadziliście po przeczytaniu karty?

Jak na lekcji sprawdzicie, czy ta poprawka pomogła?

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

2. Przygotujcie zadanie

Co zostaje wspólne? Które informacje o dwóch klasach prowadzą do różnych poleceń, pomocy lub pracy w parach?

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

Mapa: przygotowanie zadania

- 1 Co uczeń ma powiedzieć lub napisać po angielsku?
- 2 Jak zainteresowania, doświadczenia i warunki zmieniają zadanie?
- 3 Co każdy uczeń ma przećwiczyć w tym zadaniu?
- 4 Co uczeń może wybrać: temat, pomoc czy partnera?

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

Pytania do przygotowania zadania

1. Co uczeń ma powiedzieć lub napisać po angielsku?

Zapiszcie, co uczniowie powiedzą lub napiszą, np. opowiedzą krótką historię albo odpowiedzą na pytania partnera. Wskażcie słowa i formy gramatyczne, których będą potrzebować.

2. Co wiem o tej klasie z rozmów i poprzednich lekcji?

Wybierzcie zainteresowanie lub doświadczenie oraz jedną informację o czasie, dojazdach, relacjach, narzędziach lub prywatności. Przy każdej zapiszcie: dlatego zmieniamy...

3. Co każdy uczeń ma przećwiczyć w tym zadaniu?

Ustalcie, co każdy uczeń przećwiczy, np. opowiadanie o wydarzeniu z użyciem Past Simple. Zaplanujcie różne tematy lub rodzaje pomocy, jeśli klasa ich potrzebuje.

4. Co uczeń może wybrać: temat, pomoc czy partnera?

Zapiszcie, co uczniowie mogą wybrać, np. temat historii lub rodzaj pomocy. Umożliwcie opowiedzenie historii prawdziwej albo wymyślonej. Zdecydujcie, jak dobierzecie pary.

Mapa: praca uczniów i poprawka zadania

5 Jak pomogę uczniom i jak zorganizuję ich pracę?

6 Co uczeń ma sam wymyślić, wybrać lub wyjaśnić?

7 Co sprawdzę w wypowiedzi ucznia i rozumieniu partnera?

8 Co poprawię w zadaniu przed kolejną lekcją?

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

Pytania do przygotowania zadania

5. Jak pomogę uczniom i jak zorganizuję ich pracę?

Zaplanujcie czas na przygotowanie oraz potrzebną pomoc, np. plan historii, listę słów lub przykład wypowiedzi. Zapiszcie, co zrobi każda osoba w parze.

6. Co uczeń ma sam wymyślić, wybrać lub wyjaśnić?

Zaplanujcie, co uczeń sam wymyśli lub ustali, np. wydarzenia i ich kolejność. Określcie zadanie partnera: zadawanie pytań, odtworzenie kolejności lub wyjaśnienie zakończenia.

7. Co sprawdzę w wypowiedzi ucznia i rozumieniu partnera?

Zapiszcie, czego będziecie słuchać w wypowiedziach lub szukać w tekstach. Zaplanujcie pytanie do partnera, które sprawdzi, czy zrozumiał historię. Sprawdźcie także, jak uczniowie korzystają z pomocy.

8. Co poprawię w zadaniu przed kolejną lekcją?

Na podstawie obserwacji wybierzcie jedną rzecz do poprawy. Wyjaśnijcie, dlaczego ją zmieniacie. Zapiszcie, co sprawdzicie podczas kolejnej próby.

Zaplanuj zmianę na swojej lekcji

W klasie... wykorzystam zadanie... z podręcznika...

Uczeń ma powiedzieć lub napisać po angielsku...

Zmieniam... ponieważ moi uczniowie...

Sprawdzę... Chcę dowiedzieć się, czy uczniowie...

2 minuty zapisu. 1 minuta rozmowy w parze.

Przykład A1 · zostańcie w swoim zespole

4. Poprawcie zadanie

W klasie... wykorzystam zadanie... Uczeń ma powiedzieć lub napisać... Zmieniam... ponieważ moi uczniowie... Sprawdzę... Chcę dowiedzieć się, czy uczniowie...

Miejsce na odpowiedź zespołu

Polski / English Dyktuj

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

dr Anna Sarbiewska

Źródło A Klasa VII

5. Complete the email with the correct past simple form of the verbs in brackets.

Email

Hi Suzy,
Last Saturday I 1 (go) shopping. I 2 (spend) a lot of money. I 3 (buy) some shoes, a dress and some jeans. The jeans 4 (be) quite expensive, but when I 5 (get) home, I realised that they 6 (not/fit) – they 7 (be) too big! So, I 8 (take) them back to the shop and I 9 (change) them for a smaller pair. What 10 (do) you at the weekend?
See you soon,
Olivia

6. Talk in pairs about your last shopping trip (When was it? What did you buy? Who did you go with?).

Super Powers 7, Nowa Era, Unit 2.2
Grammar, s. 22, zadania 5 i 6

Rozmowa z zadania 6 jest punktem wyjścia. E-mail z zadania 5 może pomóc przygotować Past Simple.

Uczeń uzupełnia e-mail, a potem rozmawia o zakupach. Sprawdźcie, jak pomóc mu połączyć odpowiedzi w historię zrozumiałą dla partnera.

Źródło B Poziom podstawowy

8 In your notebook, write the Past Simple forms of the verbs in brackets.

1 I (meet) my best friend *three years ago*.

2 I (buy) some music *a few days ago*.

3 My dad (cook) *last Sunday*.

4 I (go) to a great party *last Saturday*.

5 I (wear) my favourite jeans *yesterday*.

6 I (see) a good film *two weeks ago*.

7 I (be) very tired *last night*.

8 I (wake up) *before 6 a.m.*

9 Change the **time expressions** in Exercise 8 to make the sentences true for you.

I met my best friend five years ago.

Matura Focus 2, Pearson, Unit 0.2 How we met, s. 5, zadania 8 i 9

Zadania 8 i 9 ćwiczą formy Past Simple i zdania o przeszłości.

Zaplanujcie, co uczeń powie po tych ćwiczeniach. Partner ma zrozumieć krótką historię i kolejność wydarzeń.

Źródło C Poziom rozszerzony

New Password B2, Macmillan. Zadanie 10;

10 Use all the tenses you have learnt in the two lessons to write a story about an imaginary or real YouTuber who has become popular. Include details from his or her professional and private life.

Uczeń już ma napisać historię o rzeczywistym lub fikcyjnym YouTuberze.

Dopasujcie polecenie, pomoc i zadanie dla czytelnika. Czasy mają pokazywać, co się wydarzyło i w jakiej kolejności.

Źródło D Dorośli B1

b Complete the exchanges with the past simple form of the verbs in brackets. Use contractions where possible.

- 1 **A** How was (be) your flight?
B Fine, thanks, but I _____ (not sleep) because the seats _____ (not be) comfortable.
- 2 **A** What _____ (you, do) last summer?
B We _____ (not have) much money, so we _____ (decide) to stay in the UK.
- 3 **A** Where _____ (Ben, go) on holiday last year?
B He _____ (go) to Canada.
- 4 **A** _____ (you, bring) back any souvenirs from Jamaica?
B Yes, I _____ (do) I _____ (buy) some Blue Mountain coffee.
- 5 **A** _____ (you, meet) your French friends when you were in Paris?
B Yes, we _____ (do) We _____ (meet) them for dinner one evening.
- 6 **A** _____ (you, visit) your cousins in Los Angeles?
B No, we _____ (not have) time.

Empower B1, CUP. Unit 2A, s. 10, zadanie 1b.

Najpierw uczniowie uzupełniają dialogi z zadania 1b. Potem planujecie krótką rozmowę o zdarzeniu.

Zadanie 1a może przygotować formy. Jego osobny wycinek jest w pakiecie cyfrowym.

Mapa: jak przygotować zadanie dla tej klasy

Mapa: jak przygotować zadanie dla tej klasy lub grupy

To samo ćwiczenie — różne potrzeby uczniów

1 Co uczeń ma powiedzieć lub napisać po angielsku?	Zapiszcie, co uczniowie powiedzą lub napiszą, np. opowiedzą krótką historię albo odpowiedzą na pytania partnera. Wskażcie słowa i formy gramatyczne, których będą potrzebować.
2 Co wiem o tej klasie z rozmów i poprzednich lekcji?	Wybierzcie zainteresowanie lub doświadczenie oraz jedną informację o czasie, dojazdach, relacjach, narzędziach lub prywatności. Przy każdej zapiszcie: dlatego zmieniamy...
3 Co każdy uczeń ma przećwiczyć w tym zadaniu?	Ustalcie, co każdy uczeń przećwiczy, np. opowiadanie o wydarzeniu z użyciem Past Simple. Zaplanujcie różne tematy lub rodzaje pomocy, jeśli klasa ich potrzebuje.
4 Co uczeń może wybrać: temat, pomoc czy partnera?	Zapiszcie, co uczniowie mogą wybrać, np. temat historii lub rodzaj pomocy. Umożliwcie opowiedzenie historii prawdziwej albo wymyślonej. Zdecydujcie, jak dobraćcie pary.
5 Jak pomogę uczniom i jak zorganizuję ich pracę?	Zaplanujcie czas na przygotowanie oraz potrzebną pomoc, np. plan historii, listę słów lub przykład wypowiedzi. Zapiszcie, co zrobi każda osoba w parze.
6 Co uczeń ma sam wymyślić, wybrać lub wyjaśnić?	Zaplanujcie, co uczeń sam wymyśli lub ustali, np. wydarzenia i ich kolejność. Określcie zadanie partnera: zadawanie pytań, odtworzenie kolejności lub wyjaśnienie zakończenia.
7 Co sprawdzę w wypowiedzi ucznia i rozumieniu partnera?	Zapiszcie, czego będziecie słuchać w wypowiedziach lub szukać w tekstach. Zaplanujcie pytanie do partnera, które sprawdzi, czy zrozumiał historię. Sprawdźcie także, jak uczniowie korzystają z pomocy.
8 Co poprawię w zadaniu przed kolejną lekcją?	Na podstawie obserwacji wybierzcie jedną rzecz do poprawy. Wyjaśnijcie, dlaczego ją zmieniacie. Zapiszcie, co sprawdzicie podczas kolejnej próby.

Opracowanie: dr Anna Sarbiewska • JOWS, Katowice, 8.10.2026

Co uczeń powie lub napisze?

Co wiem o tej klasie?

Jak przygotuję pomoc i pracę?

Co sprawdzę i co poprawię?

Źródła i materiały

A. Sarbiewska (2026). Poza eklektyzm metodyczny. Jak kształcić przyszłych nauczycieli języka angielskiego. JOwS 2/2026, s. 11–18. DOI: 10.47050/jows.2026.2.11-18.
<https://jows.pl/artykuly/poza-eklektyzm-metodyczny-jak-ksztalcic-przyszlych-nauczycieli-jezyka-angielskiego>

L. S. Shulman (1986). Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching. Educational Researcher, 15(2), 4–14.

L. S. Shulman (1987). Knowledge and Teaching: Foundations of the New Reform. Harvard Educational Review, 57(1), 1–22.

Postmetodyka: B. Kumaravadivelu (1994, 2001). Pozostałe materiały: A. Sarbiewska, Uczeń i nauczyciel w duecie (2025); autorska Mapa; wybrane zadania z czterech podręczników. Opisy klas i grup i obserwacje z przykładowej lekcji: przykłady wymyślone na potrzeby warsztatu.

A1 · Klasa 7B w szkole gminnej

24 uczniów. 8 sprawnie używa Past Simple, 10 poprawnie wykonuje ćwiczenia z podanym wzorem, lecz zatrzymuje się podczas mówienia, a 6 tworzy krótkie wypowiedzi z pomocą wzoru. Te grupy opisują obecną pracę nad narracją, nie stałe poziomy uczniów. Troje uczniów z ostatniej grupy dobrze rozumie komunikaty z gier po angielsku.

14 osób dojeżdża autobusem. Przygotowanie w domu po zajęciach dodatkowych jest dla części z nich trudne.

Na tej lekcji wszyscy mają podręcznik i papier, ale nie można zakładać dostępu do internetu. W rozmowie o zainteresowaniach uczniowie wskazali m.in. sport, gry, zwierzęta i szkolny kiermasz. Cztery osoby nie przypominają sobie własnego wyjścia na zakupy, które chciałyby opisywać.

W poprzedniej pracy w parach osoby mówiące płynnie przejmowały rozmowę. Dwoje uczniów chętniej planuje po polsku, co chce powiedzieć i dopiero potem szuka angielskich słów. Jedna uczennica poprosiła o możliwość skorzystania ze schematu historii. Nauczyciel dysponuje 12 minutami na samo zadanie.

Pytanie dla zespołu: Jak przygotować zadanie, żeby w 12 minut każdy uczeń opowiedział swoją historię?

A2 · Klasa 7D w szkole miejskiej

24 uczniów. Rozkład bieżących umiejętności jest taki sam jak w klasie 7B: 8 mówi sprawnie, 10 zna formy w ćwiczeniach, 6 potrzebuje wsparcia. Czoro uczniów z grupy poprawnie rozwiązującej zadania pisemne unika mówienia na forum. Dwóch płynnych rozmówców pomija końcówki i nie sprawdza, czy partner rozumie.

Większość mieszka blisko szkoły. Z ankiety wynika, że 15 osób spotyka angielski w krótkich filmach, muzyce lub grach, ale rodzaj i intensywność kontaktu są różne.

Aktualnie część klasy interesuje się kupowaniem rzeczy używanych, inni tworzeniem filmów lub koszykówką. Nie wszyscy chcą mówić o wydatkach rodziny. Sala ma projektor, zadanie ma działać również bez telefonów.

W parach koleżeńskich praca rusza szybko, lecz trzech uczniów bywa pomijanych przy wyborze partnera. Nauczyciel może proponować pary i pozostawić wybór tematu oraz zakresu pomocy. Do dyspozycji ma 12 minut. Potrzebuje sposobu odróżnienia płynnego monologu od komunikatu, który odbiorca rzeczywiście zrozumiał.

Pytanie dla zespołu: Jak wykorzystać zainteresowania uczniów i zadbać, żeby każdy mógł zabrać głos?

Co wydarzyło się na lekcji? · A1

Przykładowa lekcja: Uczniowie wybierali historię własną lub fikcyjną i zakres wsparcia. Rozmawiali w parach bez wyznaczonych tur. Najpełniejsza pomoc zawierała gotowe zdania.

1. 21 z 24 uczniów ukończyło zadanie.

2. 8 uczniów uczęszczających na dodatkowe zajęcia z angielskiego mówiło przez większość czasu pracy.

3. 6 wybrało pomoc w postaci gotowych zdań. 4 z tych osób odczytywały przygotowane zdania.

4. W 5 z 12 par rozmowa szybko przeszła na polski. Nie odnotowano, czy był to etap planowania, czy końcowa wypowiedź.

Nie wiemy: Nie zapisano, kto w parze zrealizował własną wypowiedź ani co zrozumiał odbiorca.

Co wydarzyło się na lekcji? · A2

Przykładowa lekcja: Każdy wybierał temat związany z zakupami. Uczniowie sami dobierali pary. Słuchacz miał wskazać zakończenie historii.

1. 22 z 24 osób przygotowały historię.
 2. W 4 z 12 par mówiła prawie wyłącznie jedna osoba.
 3. W 7 parach obaj słuchacze poprawnie rozpoznali zakończenie.
 4. 3 uczniów napisało, że nie chcą mówić o własnych zakupach. Ich poziomu językowego nie porównywano.
- Nie wiemy: Nie sprawdzono, czy nieczytelne zakończenia wynikały z języka, organizacji opowieści czy braku uwagi.

B1 · Klasa 2C o profilu biologiczno chemicznym

26 uczniów. 7 mówi swobodnie i stosuje proste łączniki, 12 poprawnie rozwiązuje zadania z Past Simple, ale mówi krótkimi, niepołączonymi zdaniami, a 7 potrzebuje pomocy przy formach nieregularnych. U kilkorga uczniów rozumienie anglojęzycznych filmów jest lepsze niż samodzielne mówienie.

11 osób dojeżdża. Grupa pracuje intensywnie przed sprawdzianami z różnych przedmiotów, a nauczyciel ma 12 minut na zadanie językowe.

Ostatnio klasa uczestniczyła w warsztatach laboratoryjnych. W krótkiej ankiecie pojawiły się także zainteresowania muzyką, gotowaniem, grami i sportem. Profil klasy nie oznacza wspólnego zainteresowania biologią wszystkich osób.

W zadaniu o muzyce część uczniów chętnie wymienia nazwy wykonawców, inni nie wiedzą, o czym mówić. Poprzednio dobrze odmieniali czasowniki, lecz partnerzy gubili kolejność wydarzeń. Uczniowie proszą o krótki plan wypowiedzi i czas na notatki. Sala pozwala na rozmowę w parach i wymianę kartek.

Pytanie dla zespołu: Jak pomóc uczniom połączyć zdania tak, żeby partner rozumiał kolejność wydarzeń?

B2 · Klasa 2A o profilu matematyczno fizycznym

26 uczniów. Bieżący rozkład umiejętności jest taki jak w 2C: 7 mówi swobodnie, 12 zna formy w ćwiczeniach, a 7 potrzebuje pomocy. Sześciu uczniów dużo czyta po angielsku w sieci. Troje z nich rzadko podejmuje spontaniczną rozmowę. Swobodne rozumienie nie oznacza jednakowej gotowości do wypowiedzi.

Większość mieszka w mieście, a 6 osób dojeżdża. W ostatniej ankiecie uczniowie wskazali m.in.

programowanie, koncerty, siłownię, rysunek i gry. Kilka osób współorganizowało szkolny koncert, lecz nie chce występować jako ekspert całej klasy. Nauczyciel ma projektor i 12 minut na zadanie, bez pracy domowej koniecznej do udziału.

Grupa szybko rozwiązuje krótkie zadania z jednoznaczną odpowiedzią. W zadaniu otwartym pyta: ile zdań wystarczy? W poprzednich relacjach brakowało informacji, dlaczego zdarzenie było ważne. Nauczyciel chce stworzyć rzeczywisty powód do słuchania i pozostawić uczniom wybór kontekstu, zamiast narzucać temat na podstawie profilu.

Pytanie dla zespołu: Co polecić słuchaczowi, żeby uczniowie mieli powód opowiedzieć całą historię?

Co wydarzyło się na lekcji? · B1

Przykładowa lekcja: Po ćwiczeniach 8 i 9 każdy opowiadał o wybranym wydarzeniu. Otrzymał listę wyrażen łączących zdania. Słuchacz miał odtworzyć kolejność.

1. Większość uczniów poprawnie używała Past Simple.
2. 19 z 26 historii stanowiło serię pojedynczych zdań.
3. Odbiorcy poprawnie odtworzyli kolejność w 11 z 26 indywidualnych historii.
4. W wielu relacjach brakowało przyczyny, skutku lub zakończenia.

Nie wiemy: Nie zapisano, na którym przejściu narracji odbiorcy tracili wątek ani jak uczniowie korzystali z pomocy.

Co wydarzyło się na lekcji? · B2

Przykładowa lekcja: Uczniowie opowiadali o wydarzeniu związanym z wybraną pasją. Pracowali z listą czterech pytań. Partner zapisywał to, co zapamiętał.

1. 24 z 26 osób przygotowały wypowiedź.
 2. 18 historii odbiorcy odtworzyli we właściwej kolejności.
 3. Tylko w 9 historiach odbiorcy potrafili wyjaśnić znaczenie wydarzenia dla mówiącego.
 4. 10 osób uznało, że wykonanie czterech odpowiedzi oznaczało zakończenie zadania.
- Nie wiemy: Nie sprawdzono, czy instrukcja i kryteria wyraźnie wymagały pokazania znaczenia wydarzenia.

C1 · Klasa 3B pracująca nad szkolnymi mediami

24 uczniów. 8 swobodnie operuje czasami przeszłymi, 10 zna reguły i wykonuje zadania zamknięte, lecz w samodzielnym tekście upraszcza relacje do Past Simple, a 6 nadmiernie kontroluje poprawność i gubi tok narracji. Dla części osób trudność leży w organizacji historii, a nie w znajomości struktur.

Z ankiety wynika zainteresowanie filmami, muzyką, sportem i szkolnymi mediami. Siedmioro uczniów redaguje materiały do szkolnego kanału.

Inni są odbiorcami albo wolą zadania niezwiązane z publikowaniem własnego wizerunku. Na lekcji można pisać na papierze. Nie ma obowiązku korzystania z własnego konta ani urządzenia.

Poprzednie opowiadania były poprawne, lecz podobne do przykładu nauczyciela. Gdy uczniowie otrzymali role świadków, zmieniali podpis narratora, ale nie wybór informacji. Nauczyciel ma 15 minut na pierwszą wersję tekstu. Chce, aby uczniowie pokazali zdarzenie oczami wybranej postaci. Mogą pisać o wymyślonych wydarzeniach.

Pytanie dla zespołu: Jak pomóc uczniom opisać to samo zdarzenie z punktu widzenia różnych osób?

C2 · Klasa 3D przygotowująca się do matury rozszerzonej

24 uczniów. Rozkład obecnych umiejętności odpowiada klasie 3B: 8 używa czasów swobodnie, 10 rozwiązuje zadania z podanym wzorem, a 6 traci płynność podczas samokontroli. Kilka osób sprawnie argumentuje w rozmowie, ale dużo wolniej pisze. Inni tworzą teksty poprawne, lecz bez wyraźnej perspektywy.

12 uczniów dojeżdża. Z ankiety wynika, że część czyta po angielsku, inni oglądają filmy lub słuchają muzyki.

Dwoje wskazało tworzenie treści w sieci. Temat YouTubera jest rozpoznawalny, ale nie angażuje wszystkich. Można pozostać przy fikcyjnej postaci twórcy i wybrać dziedzinę jego działalności.

Uczniowie często pytają, ile czasów należy użyć, by uzyskać komplet punktów. Przy wspólnym sprawdzaniu koncentrują się na błędach formy. Czterech nie chce pokazywać pierwszej wersji całej klasie. Dostępne są kartki, słowniki i 15 minut pracy. Nauczyciel chce wprowadzić informację zwrotną o rozumieniu tekstu przed korektą form.

Pytanie dla zespołu: Jak sprawdzić, czy czytelnik rozumie historię, zamiast tylko liczyć użyte czasy?

Co wydarzyło się na lekcji? · C1

Przykładowa lekcja: 24 uczniów pracowało w 4 zespołach po 6 osób. Każdy zespół pisał o tym samym zdarzeniu z innej perspektywy i miał użyć trzech czasów.

1. Powstały 4 wspólne teksty. Były bardzo poprawne językowo.
2. Każdy tekst zawierał co najmniej 3 czasy przeszłe.
3. 3 z 4 wersji miały niemal identyczny wybór i kolejność informacji.
4. Czytelnicy rozpoznawali perspektywę przede wszystkim po nazwie postaci.

Nie wiemy: Nie zebrano indywidualnych tekstów ani danych o wkładzie 24 uczniów. Cztery wspólne teksty nie pokazują, co potrafi każda osoba.

Co wydarzyło się na lekcji? · C2

Przykładowa lekcja: Każdy pisał historię o fikcyjnym twórcy. Lista kryteriów wskazywała czasy, długość i poprawność. Partner miał wskazać kolejność wydarzeń.

1. Powstały 24 indywidualne teksty. 20 spełniało listę wymaganych struktur.
2. W 12 tekstach partner błędnie ustalił, co wydarzyło się wcześniej.
3. 8 autorów dopisało zdanie w Past Perfect tylko po to, by spełnić listę.
4. 6 osób prosiło o korektę form, zanim zgodziły się udostępnić tekst partnerowi.

Nie wiemy: Nie porównano wersji po informacji zwrotnej. Nie wiadomo, czy trudność wynikała z organizacji tekstu, czy użycia form.

D1 · Grupa wieczorna po pracy

18 osób w wieku około 25 do 55 lat. 5 mówi płynnie mimo błędów, 8 zna podstawowe formy, ale przed mówieniem zapisuje całe zdania, a 5 wraca do nauki po dłuższej przerwie. Jedna osoba swobodnie rozumie rozmowy zawodowe, lecz ma ograniczone słownictwo dotyczące podróży.

Zajęcia odbywają się po pracy. Motywacje obejmują pracę, kontakty zagraniczne, podróże i własny rozwój.

Czworo uczestników rzadko podróżuje. Trzy osoby wolą nie opowiadać o rodzinie i wypoczynku. W rozmowie z nauczycielem wskazano także wiele codziennych historii: pomyłkę w zamówieniu, opóźnienie dojazdu, nieoczekiwaną pomoc.

W pierwszych minutach uczestnicy potrzebują spokojnego przygotowania. Chętniej mówią w znanej parze niż na forum. Mogą korzystać z kartki, listy przydatnych słów i kilku słów w języku, który pomaga im zaplanować sens. Nauczyciel ma 12 minut na zadanie. Chce stopniowo ograniczać zależność od odczytywania całego tekstu.

Pytanie dla zespołu: Jak pomóc uczestnikom przygotować historię, a potem opowiedzieć ją bez czytania?

D2 · Grupa ucząca się online

18 osób w podobnym przedziale wieku. 5 mówi płynnie, 8 chętnie zapisuje wypowiedź, a 5 wraca po przerwie. Dobra znajomość narzędzia do spotkań nie oznacza swobodnego mówienia po angielsku. Dwie osoby dobrze rozumieją, ale rzadko zabierają głos bez zaproszenia.

Uczestnicy pracują w różnych godzinach. Część łączy się z telefonu, a trzy osoby korzystają z przestrzeni współdzielonej i nie zawsze mogą włączyć mikrofon.

Oczekują możliwości udziału bez kamery i bez pokazywania prywatnego otoczenia. Angielski przydaje im się w pracy i codziennych kontaktach, a nie wszystkim w turystyce.

Nauczyciel może użyć pokoiów rozmów i czatu. W poprzednim zadaniu brak głosu interpretowano jako brak przygotowania, choć nie zebrano danych o warunkach połączenia. Do dyspozycji jest 12 minut. Wypowiedź ustna pozostaje celem, ale krótki tekst może pomóc przygotować treść lub posłużyć jako etap przejściowy, gdy warunki utrudniają mówienie.

Pytanie dla zespołu: Jak umożliwić rozmowę osobom, które mają kłopot z mikrofonem lub prywatnością?

Co wydarzyło się na lekcji? · D1

Przykładowa lekcja: Uczestnicy wybierali historię prywatną, zawodową lub fikcyjną. Po przygotowaniu opowiadali partnerowi. Odbiorca miał powiedzieć, po co usłyszał tę historię.

1. 15 z 18 osób aktywnie uczestniczyło.
2. 5 osób zapisało pełny tekst przed mówieniem.
3. 4 z tych 5 osób mówiły poprawnie, ale niemal odczytywały tekst.
4. Osoby wybierające historię zawodową lub fikcyjną mówiły dłużej niż opisujące wakacje. Nie kontrolowano poziomu języka ani długości historii.
Nie wiemy: Nie wiadomo, dlaczego 3 osoby nie uczestniczyły. Dłuższa wypowiedź sama nie potwierdza wpływu tematu ani osiągnięcia celu.

Co wydarzyło się na lekcji? · D2

Przykładowa lekcja: W pokojach rozmów uczestnicy relacjonowali fikcyjną sytuację podróżną. Przygotowanie odbywało się na czacie. Nauczyciel sprawdzał udział ustny.

1. 12 z 18 osób wykonało wypowiedź ustną.
2. 3 kolejne osoby przekazały historię na czacie i zgłosiły trudność z mikrofonem.
3. 3 osoby nie przekazały wypowiedzi. Nie ustalono przyczyny.
4. W 4 z 9 par brakowało reakcji odbiorcy odnoszącej się do treści.

Nie wiemy: Tekst na czacie potwierdza pracę nad treścią, ale nie dowodzi realizacji celu ustnego. Potrzebna jest oddzielna okazja do wypowiedzi i sprawdzenie warunków udziału.